

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шведн 143.322
Адреса для телеграм
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4.00 зод.
Чвертьрічне 12.00
Піврічне 24.00
Річне 48.00
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 зод., Німеччині 7.50 зод.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Бол-
гарії 7.50 зод., Австрії 7.50 зод.,
Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Як воно буде?

Як уявляють собі французи німецьку політику в 1933 році?

(Від нашого кореспондента)

Париж, 18. січня.

Як воно буде — „воно“, тобто, як у цьому, щойно розпочатому році Німеччина зробить новий крок на шляху до ліквідації мирових договорів, які також і нашу нещасну землю кинули під колеса історії, — як воно справді буде, очевидно, ніхто не знає. Політичних подій і процесів ніхто точно й певно передбачити не може: вони занадто складні для нашого занадто вже тісного розуму. Їх можна хіба відгадувати або... виворожити. Коли рік перед великою війною хтось питався Анатолія Франса, чи і коли на його думку В. Британія, збентежена німецькими флотовими зброєннями, німецьким торговельно-промисловим суперництвом і зайвими погрозами та словесними перехвалками Вільгельма II, піде війною на Німеччину, старий скептик і мудрець відповів:

— Раджу Вам іти за відповіддю до ворожки. Тільки ворожка може на це відповісти, ніхто інший.

Так і тепер хіба тільки ворожка могла би „запевно“ передсказати, що буде у 1933-му році. Ворожок у наших духово захитаних часах післявоєнних не хибує в Парижі (і деінде); їх тут є сотні, може навіть тисячі; газети переповнені їх оповістками; по вулицях роздають прохожим їх адреси; не тільки залюблені дівчата й старі жінки, що грають у вінські перегони, а й — не жаргемо — всякі політичні діячі (!) потайки ходять до них за порадою; ворожитівське ремесло йде тут — як у всіх добах суспільного сумерку — дуже розповсюджене і дає, кажуть, освідмлені, добрі заробітки. На жаль, чи на щастя, ваш кореспондент ще не дозрів до віри у ворожки — тому він і волів звернутися за прогнозом німецько-французької закордонної політики в році Божім 1933 до одного з дуже нечисленних тут справжніх знавців Німеччини й дослідників німецько-французьких взаємин. Кажемо: до справжнього знавця, а не уявленого, тому, що ваш знайомий вже зо два десятиліття „вчує“ Німеччину, знає й мову й письменство, перебув кілька років у німецькому університеті, опублікував кілька дуже добрих книжок про Німеччину і має, можна сказати, постійно вплачений у Німеччину зір: у всьому тому він основно відрізняється від величезної більшості тутешніх політиків і публіцистів, які „знають“ Німеччину й взагалі середньоєвропейські відносини з третіх, а то й десятих рук, і в безковчечності перебовають на німецькі теми старі, неперевірені кліші.

Не утворюючи зрештою всіх поглядів вашого знайомого зі своїми думками на дану тему, все таки вважаємо їх доволі цікавими й поважними, щоби передати їх і нашому загалові.

Підчас 1932. року — каже він — Німеччина добилася похорошу репарацій. Поспекавши після довгої підкопної праці тягару того, що на неї налягав, Німеччина мерщій взялася до дальших заходів проти Версайського диктату. Не пройшло пів року, а прийшла черга на військові статті договору: їх місце зайняла засада рівноправності в зброєннях. Найближчий етап мусить привести загальну ревізію мирових договорів. Заходи до неї вже заповіджені, а процедура швидко піде в рух. Яка вона буде, ця процедура?

Нема сумніву, що Німеччина передовсім поставити своє домагання на закордонному шляху, тобто звернеться до Союзу Народів. Там вона звайде певне чимало прихильників, але й чимало противників. Мало ймовірно, щоби перетворення карти Європи, доконане статутно вимаганою односторонністю, могло справді й уповні заспокоїти переможених з 1918-го року. Значить, осягнення цієї дорожньої ревізії договорів булаб тільки завідомо на щось основніше. З другого боку, якщо провідники Німеччини добрі політики (а навіть і не втратили незрівняльного Штрессмана, їх учителя, вони позаду не остали), то вони берегтимуться заармувати всі набаг сприйняті згодовами держави.

Так вони вже кількома наворотами даявля-ли, що не думають порушувати існуючих кордонів між Францією й Німеччиною. В чимало інших кордонів, які треба пересунути. Задля ревізії договорів Німеччина має природного союзника в Угорщині, що втратила три четвертини своєї колишньої території. Було би глупо виставляти нараз всі домагання німецькі й мадярські: у такому разі Югославія, Чехословацьчина, Румунія й Польща сталиб в одну лаву. Елементарна політична виробленість наказує позовникам іти етапами, концентруватися на найважливішому пункті, де німецький елемент найбільш загрожений у своєму існуванні, і розділити противників.

(Не так, як мимохіть накидається тут нашому братові спогад, від якого нема нам причини бути особливо гордими, нам, буцім-то найбільш виробленій політично, галицькій вітці українства! — не так, як зробили були ми 1919. року, коли виперті польською перевагою за Збруч, не зміли зосередити всіх своїх військових і політичних засобів на рятуюнок Рідної Землі перед загрозою оковечного загибну).

Явище дуже помітне: Так само, як Франції, не зачіпає тепер, Німеччина й Чехословацьчини;

Запевнення майбутнього дитини дає батьковий спокійну совість. Тому, батьки, забезпечте своє життя в користь ваших дітей в одиночному

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“

Львів, Ринок Ч. 38 (власна камениця).

дарма, що там в звіт трьох мільйонів чистокровних німців. Ніхто тепер у Німеччині не говорить про чехословацьких німців, а п. Бенеш саме останньої веділі голосно впевняв, що чехам нема чого боятися Німеччини. Напрямна лінія позовників проста: Угорщина мовчатиме про Трансильванію, Словацьчину й Закарпаття, а зосередить уся увагу й ціле своє зусилля на одну тільки Югославію. Натомість Німеччина мовчатиме про Альзасію, а звернеться проти Польщі. Таким чином усунеться небезпека одностайного фронту протиревізіоністичного. Перший натиск іде на Югославію, на котру одночасно гострять собі зуби й Італія.

Такі процеси передбачує, або, як хочете, виворожує знаменито освідмлений французький політик для Середньої Європи у 1933 році. Наш брат мусить до того ще собі доспівати, що Середня Європа — не ціла Європа. Та й що крім кордонів угорсько-югославських, італійсько-сербських і німецько-польських є в Європі ще й інші кордони — нам навіть ще цікавіші...

День 22. січня у Львові.

У ЛЬВІВСЬКИХ ЦЕРКВАХ.

В 14-ліття зауки ЗУНР з УНР, проголошеної 22. I. 1919 р. у Києві на Софійській площі святочним універсалом, відправив у церкві св. Юра Преосв. Будка архієрейську Службу Божу в асисті численного духовенства. Проловів про вагу хвилі виголосив о. прад. Куніцький. Церква була переповнена вірними.

Торжественну Службу Божу в наміренні українського народу відправило духовенство також у церкві св. Петра і Павла. Також тут виконили вірні церкву зшерт.

СХОДИНИ „МОЛОДОЇ ГРОМАДИ“.

В неділю 22. п. м. Т-во „Молода Громада“ у Львові уладило святочні сходи на нагоди роковин 22-го січня 1918 і 1919 р. Реферат, присвячений головним чином проголошенню соборності, виголосив проф. д-р Володимир Старосольський.

Референт цілою низкою фактів доказував психічну неспідоготованість українського народу до акту з 22-го січня 1918 р., а зокрема до акту з 22-го січня 1919 р. Проголошення соборності було лише формальним актом, який не переломив психічного наставлення наддніпрянців, а особливо галичан.

Спинаючись довше на психологічних ризницях між наддніпрянцями й галичанами, які на думку референта не є занадто глибокі і які можна при добрій волі легко побороти, д-р Старосольський дійшов до висновку, що наддніпрянці були більше українцями, ніж галичани. Натомість обі вітки українського народу мають кожну свої великі цінності, що могли би відвернути від нас дальші події по 1918 і 1919 роках, колиб українці зміли були ті цінності використати. Зокрема підкреслив, що добрий наддніпрянський козак і освічений та вишколений галицький старшина й підстаршина далиб добру українську армію. Державницький спосіб думан-

ня наддніпрянця з працездатністю на визначеному пості галичанина далиб Україні державний апарат.

Дуже цікаві були помічення референта про відношення до держави наддніпрянців і галичан. Наддніпрянці мали безпосередню стичність з державою. Всі лиха, яких вони зазнавали, йшли від держави. Тому там витворилася ненависть до держави і тому наддніпрянці не мали потім належної пошани й до своєї власної держави. Зате та безпосередня стичність з державою навчила їх думати по державному. Галичани ніколи не мали безпосередньої стичности з державою. Між ними й державою був їх політичний противник і тому в українців зродилося спеціальне поняття про своє становище. Всі лиха приписувалось політичному противникові, за яким стояла держава з прихильністю для українців. З того зродилась у галичан пошана до держави, яка потім перенеслась на власну державу. Зате галичани в таких умовах не навчилися по державницьки дивитися на свої справи.

Взагалі реферат був дуже цікавий і шкода, що вислухав його тільки невеликий гурт осіб, які зібралися на святочні сходи „Молодої Громади“.

АКАДЕМІЯ НАДДНІПРЯНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ

22. січня в полудне, у помешканні Т-ва „Великий Луг“ при вул. Коперника 5, відбулася заходами Українського Центрального Комітету Емігрантів святочна Академія, присвячена Великим Роковинам. Академію відкрив короткою промовою голова Комітету полк. А. Кузьмінський, після чого ширший реферат виголосив мец. М. Корчинський. Хор відспівав „Молитву“ з „Запорожця за Дунаєм“, а бандурист Гонта відіграв на бандурі думу „Про Байду Вишневецького“ та „Бють пороги“. Національний гимн закінчив свято.

Перед виповідженням японсько-китайської війни.

В політичних колах Англії думають, що в найближчому часі прийде до офіційального виповідження війни між Японією й Китаєм. Одчасно представники обох держав покинуть розбійну конференцію Союзу Народів.

Китайська делегація в Женеві оголосила заяву, в якій робить гострі закиди комісії 19-ох. Китай відкидає всяке чорозуміння з Японією.

як довго Союз Народів виразно не спротивиться визнанню манджурської держави. Інтервенція Америки й Радянщини необхідна, тому що обі ті держави поважно заінтересовані в розвитку подій на Далекому Сході. Вкінці Китай заявляє, що конфлікт можна зліквідувати тільки шляхом політичних переговорів всіх заінтересованих держав.

Защо звільнили суддів-українців.

Наради над українським внеском у правничій комісії сойму.

Дня 20. січня ц. р. відбулося засідання Правничої Комісії, в якій від Українського Клубу брав участь пос. Олександр Яворський. На черзі нараз найшовся внесок Українського Клубу в справі ухвалення розпорядку президента Річпосполитої з дня 23. серпня 1932 р. про тимчасове припинення неусуwalности суддів. Референтом того внеску був пос. Бігнер, який з послами Клубу Християнської Демократії зголосив був подібний внесок. Референт виказав, що згаданий розпорядок противиться 78. ст. конституції, яка виразно постановляє, що суддя може бути перенесений в стан спочинку або на інше місце проти своєї волі тільки на підставі судового присуду або на випадок реорганізації судів, а така реорганізація може наступити тільки на підставі закону.

Від Українського Клубу пос. Яворський звернув увагу, що розпорядок президента противиться не тільки постановам 78 статті конституції, але також порушує постанови про охорону прав національних меншин, бо та постановка ввійшла до 96 ст. конституції, яка каже, що прилюдні установи є в рівній мірі доступні для всіх. Розпорядок президента про звільнювання суддів відбувся в першу чергу на суддях української національності, бо їх торкнулися редукції в далеко більшій мірі, ніж суддів-поляків. На підставі зібраної Українським Клубом статистики в 7-ми східно-галицьких окружних судах, звільнено без пенсії 53 суддів-українців, а тільки 24 суддів-поляків. У тих числах нема редукцій, які прийшли в дні 31. жовтня 1932 р., котрі той стан погіршили. Коли зважитися, що і за австрійських часів суддів українців на території Східної Галичини було около 40 проц., то нині українське населення має поважні підстави лякатися, що з часом буде зовсім позбавлене власних суддів. Вже сьогодні маємо ряд городських судів, де нема ні одного судді українця, хоча населення на території того суду є в більшості українське. Позбавлювання українського населення суддів українців є недоцільне також з огляду на вимір справедливості. Знаю місцевості, в яких судді-поляки навіть не знають по українськи тексту присяги, а відчитують її з книжки паперу, на якому судді раніше латинською вписали і відчитують її так неграмотно, що сторона просто сміється з даного судді. Чейже той суддя, який має видати справедливий вирок, повинен розуміти мову підсудних і свідків. Та справа ще гірше представляється на Волині, Поліссю, де майже нема суддів-українців.

Звільнювання з посад суддів-українців стоїть в яскравій противенстві до ріжних заяв урядових чинників, та передовсім до заяви, яку тому рік на бюджетовій комісії склав іменем уряду міністр Перацький, в якій було виразно сказано, що на будуче буде уряд посвятивати більше уваги безробіттю серед української інтелігенції і буде старатися приймати українську інтелігенцію до державної служби. Якщо річ іде про кваліфікації суддів-українців, то звільнені

судді мали звичайно найкращі кваліфікації і в публичній opinii мали славу найкращих правників. Шедо „протидержавної діяльності“, то не було в тих справах ані ніякого слідства, ані розправ, ані присуду. Український наряд уважає редукцію суддів української народности виключно за акт політичний. Вправді п. міністр Михаловський заявив, що на місце звільнених суддів-українців іменував нових суддів-українців, але не сказав скільки нових суддів-українців він іменував.

За внеском промовляли ще представники всіх польських клубів опозиційних, проти внеску представник уряду і посам з клубу ББ. По п'ятигодинній дискусії, Комісія голосами представників клубу ББ відкинула оба згадані внески, які найдуться ще на пленарному засіданні сойму.

Відписання дрібних позичок на відбудову.

Уряд зголосив до сойму закон, який змінює деякі постанови закону про державну поміч на відбудову будинків знищених або ушкоджених наслідком воєнних дій. На підставі того законопроекту, який буде цілком певно прийнятий, будуть відписані всі позички, дані на відбудову до висоти 1000 зол., якщо позичка дійсно була зужита на відбудову. Заразом зголошено до сой-

Кривава передвиборча акція.

ДЕБЛІН. 23. І. ПАТ. Підчас біжні, яка вивчалася на передвиборчому вічу Граля потерпіло рани поверх 50 осіб. Поліція шаржувала і вжила палок. Заворушення тривали до пізнього вечора.

Замах у Манджурії.

Із Шангаю повідомляють, що прем'єр нової манджурської держави агинув від вибуху бомби Японського амбасадора при манджурському уряді тяжко ранило.

Японія відкидає посередництво Англії.

Як повідомляє урядова японська агенція, командант японської флотії з Чінвантав відкинув пропозицію посередництва, яку висунув командант англійської флотії у справі повернення нормальних взаємин і „статус кво“.

До відома шк. кураторові і п. мін. освіти!

Історія боротьби за школу в одному селі.

Старосамбірському інспекторові Конечному не сподобалося, що в селі Росохах, самбірського повіту, є українська школа, яка перетривала там усі бурі й негоди. На його бажання перевела тамошня учителька Чайковська своєрідний „пленбісцит“ за введенням державної мови навчання в той спосіб, що шкільним дітям наказувала підписувати їхніх батьків на шкільних деклараціях за польською школою — очевидно без відома тих батьків. Таких декларацій на фабрикувала 43 за 68 дітей. На тій підставі шк. інспектор рішенням з дня 13. квітня 1932 ч. 784/32 перемінив українську школу в Росохах на двомовну.

Користаючи з права рекурсу, батьки своєчасно зробили проти того рішення відклик до міністерства освіти, який підписало 70 батьків за 106 дітей.

В наслідок цього відклику дістав самбірський шк. інспектор Соколовський (бо в міжчасі Росохи прилучено до самбірського повіту) доручення перевести в тій справі слідство. Інспектор перевів слідство в такий спосіб: найперше дав вйтові 14 декларацій, казав йому скликати підписаних на деклараціях батьків і списати з ними протокол. Вйт порадився команданта постерунку поліції, а той не казав з людьми спису-

вати протокол так довго, поки він не порозуміється зі старостою, інспектором і т. д. Батьки довідалися про це і самі налягали на вйта, щоб з ними списав протоколи, однак вйт 2 місяці не хотів цього робити. З огляду на те тих 14 батьків написало листа до пов. шкільного інспектора та вняснило історію з підписами декларацій за польською школою. Те письмо по підписувавло всіх 14 батьків і післало до Самбора, просили, щоб самий шк. інспектор приїхав і перевів слідство на місці.

На це письмом вислав пов. шк. інспектор делегата Пов. Шкільної Ради п. Екерта. Він заїхав на постерунок поліції, та щойно потім до школи та списав протокол з учителькою Чайковською і не переслухавши ні одного батька — відїхав.

Після того батьки одержали завізання з Повітової Шкільної Ради на такий і такий день явитися в Самборі в бюрі шк. інспектора під загрозою: „nie jawienie się Pana w tym terminie uwiatzać będe za potwierdzenie deklaracji“.

А треба знати, що з Росох до Самбора близько 50 км. Між візваннями були старі й хворі та жінки, що кормлять дітей, в додатку зима. Першу партію 18 людей кликали на 6. грудня 1932 р., другу партію на 21. грудня, а третьої ще

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. СІЧНЯ 1933.

П. КОТОВИЧ.

З радянської літератури.

Невжеж ви сильніше всіх почувань уважаєте терпіння, що все так зносить? Шекспір.

1. Соціальні і національні моменти.

Як не намагаються більшовики власти літературу в прокрустове ложе лєніно-сталінізму — їм це не вдається. Література, наскільки ми під цим іменем розуміємо цілість творчості людини — це стихія. Можна переслідувати, ба, навіть, фізично нищити окремих творців, можна шляхом репресій деформувати вияви цієї стихії, можна навіть затулити рот письменникам, але не можна примусити їх говорити мовою гуаномавця, що ловить хвилі лише московської радюстанції „Комінтерн“.

„Соціальне замовлення“ не видумали більшовики, і не перший Маяковський почав писати „бойкіє стихі“ для Мосельпрому. Скрізь і всюди така „література“ міститься в оголошеннях, і більшовики дали їй тільки почесне місце.

Проте у важких умовах більшовицької деспотії і самодурства, поруч з „творчістю“ літературних невиласків, в обіймах „бригад рецензентів“ (які є, по суті, поліційними агентами-сексотами) — твориться, зростає і могутніє українська література.

Хочемо спинитися на наймаркантишних проявах останніх двох літ, зокрема поспробуємо освітлити деякі моменти її розвитку. Свідомо

обмежуємось в масі матеріалу, при цьому не все, що вийшло на Радянській Україні, попадає за кордон.

Радянські письменники радо малюють чарівними барвами майбутнє, але як виглядає сучасність, радше мовчать — так безпечніше. Селянський побут мабуть найкраще дотепер змалював Головка в своєму „Буряні“. Але ця повість не лише хронологічно за стара для нашого огляду: вона малює побут нашого села зперед часів колективізації, — отже перед тим величезним катаклізмом, який викликала сталінська „реформа“.

Що наше село й по цій руїні лишилося консервативним, свідчилоб таке місце з оповідання „Окриленні обрії“ Б. Антоненко-Давидовича: „Над землею летять літа, на землі відбуваються величезні соціальні зрушення. Дніпро міняє своє річище й підгризає Козачу гору, а чорнобривець Дуня не забула посадити й цього року, й Семенова повітка, як і п'ять, як і десять років тому, чекає якоїсь надмірно-малої випадковості, щоб завалитися і впасти.“ (Черв. Шлях, ч. 7—8, 1931 р.).

Антоненко-Давидович описує тут свою зустріч з одним неможливим. Письменик свідомий того, що зображений ним тип характеристичний для давньої епохи. Він каже про свого „героя“: „Семен Пальоха — це „тип“... це — екстракт, що нагороджується раз на століття, щоб увібрати у себе дрібні розпорошені риси безлічі подібних йому і створити цілість“ (стор. 60).

Якже виглядає цей представник „благонадійної“ частини села?

У хаті й коло хати — невиласні заїдні, але якби до нього практично застосувати гасло „кто не працює, той не їсть“, він давнєб уже дав дуба“ (стор. 62).

Поет Евген Фомін каже, що багато

„Незаможних селян,
біль сховавши у серці тісному,
під вечірній шум
на прощання з полями
заливались сумною піснею.“

(„Завдання героїв“ — поезії. 1932 р.)

Той самий поет стверджує, що

„Є дві дороги — або в колектив,
або — на Соловки“.

(Пригоди Диркіна).

Цікаво, як селянство, в радянських умовах, дивиться на пролетарів. Антоненко-Давидович пише: „Зве він (селянин Пальоха) нас на „ти“ і вважає за „робочих у городі“, себ то глибоко переконаний, що ми, власне, нічого не робимо й нам по-дурному „видає власть чоботи, мануфактуру й карасин“. („Окриленні обрії“, стор. 61).

Чи мають рацію селяни?

Салдатенко, один з персонажів пєси І. Микитенка „Справа честі“ говорить: „Хай гуде. Нам це все одно, що наплювати. Воля наша. Знявся — пішов. Хто мені впретить? Мені — бездомному пролетарієту! Я вже скільки шахт перейшов. Нігде не сяду. Скрізь чоботи одержу і далі піду. А гудок, він, конешно, дурнів любить“ (І. дія Гарт, ч. 9. 1931 р.).

(Продовження буде.)

А. Пясецький С. А. Краків

Фабрика чеколад

порушає у великій виборі безконкурентній роду сметанової, молочної десертної чеколад, як також різносортні кармельки і цукри. Не шумною рекламою, дарунками у виді асортів шкоти, бонанами і т. ін., але якостями знаменитих виробів, призначених з гарантованих чистих сировин хочемо здобувати призначення найвищих класів, даючи одночасно своїм виробам приступні ціни.

Замовлення приймає

Народня Торговля, Львів

не кликали. Нарід бідний, тому перша партія збиралася пішки до Самбора і провела в дорозі 2 дні. В інспектора розповіли, що не вони підписували шкільні декларації, тільки їхні діти в школі, очевидно без їхнього відома. Тоді інспектор заскакував людей питаннями: „То ви не хочете, щоб діти вчилися по польськи?“ — А коли відповіли: „Та нехай вчать і по польськи“, тоді інспектор сказав записати це до протоколу і тим батькам підписати. Тільки деякі далися зловити на такий підступ і підписали такий протокол, очевидно в надії, що це в українській школі вчитимуть польської мови як предмету. Інші таких протоколів не підписували.

Друга партія візаних вже до Самбора не хсдила, тільки вислала письмове представлення, виправдуючися далекою дорогою, зимою і тим, що не мають теплого одягу й обуви та грошей на дорогу. Повторили давню просьбу пере-

вести слідство в тій справі таки в селі. І на цьому покищо стало. Досі нема відповіді на те письмо.

Не дивлячись на те — батьки внесли тепер декларації за українською мовою навчання. Всіх дітей у шкільному віці є 128, з того 127 українських і 1 жидівська, а до школи ходить 118 дітей, з того 117 українських і 1 жидівська дитина.

Декларації внесло 78 батьків за 120 дітей. Декларації післи поштою, а що вони дійшли, то найкращий доказ, що інспектор безправно ждав від посадаючого нотаріально легалізованих уповноважень від всіх батьків, що підписували шк. декларації.

Таку боротьбу треба українським селянам зводити за народню школу у рідній мові у 100 проц. українському селі — та ще й вислід боротьби невідомий!

Жорстокість майбутньої війни.

В товаристві промисловців у Відні виступив лікар д-р Різе виклад про те, що чекає людей підчас нової війни. Не буде це властиво боротьба озброєних армій, але масове вбивання цивільної людності. В майбутній війні не буде ніяких фронтів, бо бої будуть зводитися головне в повітрі. А літаки не знають ніяких границь. Добре озброєні великі держави мають сьогодні 3.000 або більше воєнних літаків до кидання бомб. Крім того всі пасажирські літаки можна швидко перемінити на воєнні. Всі страхотні минулої світової війни йдуть у тінь в порівнянні з небезпеками, які грозять в новій війні. Теперш-

ні вибухові бомби важать 2.200 кг. Одної такої бомби досить, щоб обернути в румовище церкву св. Стефана у Відні. Від вибуху на половині меншої бомби згинуть всі люди в промірі півтора кілометра. Обчислено теж, що 72 літаки, штурмуючи таке велике місто як Берлін, можуть кинути 36.000 бомб, які можуть викликати 6.000 пожеж. Серед нечуваного хаосу, в атмосфері, пересякній трійливими газами, люди будуть гинути як мухи. Д-р Різе закінчив свій виклад ствердженням, що проти страхіть і жорстокости світової війни нема навіть гадки про оборону.

Англія проти американської пропозиції.

ЛОНДОН, 23. І. ПАТ. Майже вся лондонська преса, очевидно інспірована згори, виступає сьогодні гостро проти наміру Америки злучити справу ревізії довгів зі справою золотого

паритету фунта й митної тарифи. Найгостріше виступає проти Америки „Дейлі Геральд“, що накликає уряд відкинути пропозиції Америки.

Архикнязь Франц-Фердинанд і українська справа.

(Докінчення).

Соймову виборчу реформу хвилево відложено, за те університетська справа стала незвичайно пекучою. Демонстрували обі сторони. Польська міська рада у Львові заклала проект проти наміреного оснування українського університету у Львові. Сенат львівського університету в дні 29. травня 1912 р. святкував демонстраційно ювілей 250-ліття свого університету, хоч університет у Львові оснував цар Йосиф II, а відновив його цар Франц I. і хоч він не стояв в ніякому генетичному звязку з львівською колегією, основою Яном Казимиром.

У відповідь на це скликали українці демонстраційне віче у Львові в дні 29. травня 1912 р. а університетській справі, де по рефератах проф. Івана Горбачевського з Праги і президента У. П. Р. д-ра Костя Левицького рішено всіма засобами форсувати університетську справу, передовсім на терені парламенту. Край акцію вповні піддержав. Відозвалася сильним гомоном і Наддніпрянська Україна. Укр. Парл. Союз розпочав обструкцію у віденському парламенті. Голосною була обструкційна 14-годинна промова у військовій комісії пок. д-ра Льва Бачинського проти військових пропозицій, за котрими дуже побивався архикнязь Франц Фердинанд як організатор австро-угорської армії. Про українську справу преса писала широко. Справа дійшла до цієї Франца Йосифа, що для втихомирення українців уповажив міністра бар. Гайнольда відчитати президії Укр. Парл. Союзу цісарське послання. Про ті всі справи пише обширно тодішній керівник нашої політики в Австрії д-р Кость Левицький у другій частині своєї „Історії політичної думки галицьких українців“.

В травні 1912 р. виїхали до Києва пок. пос. д-р Євген Олесницький, д-р Степан Федак і теперішній пос. д-р Ярослав Олесницький. Київське українське громадянство стрінуло їх незвичайно щиро. Дня 29. травня 1912 р. було в Укр. Кабінеті святочне прийняття з промовами, на які відповіли пок. д-р Євген Олесницький. Про це пише один з найбільше заслужених патріотів Наддніпрянщини пок. Євген Чикаленко у своєму „Щоденнику“ (стор. 305, видання „Червоної Книжки“), і тодішня преса про це обширно писала.

Всі ті події були відомі проф. Іберсбергеріві. Непевні були міжнародні відносини. У балканському кітлі кипіло і невдовзі прийшло там (осіню 1912) до вибуху першої балканської війни проти Туреччини. За відомістю і при допомозі австро-угорського генерального штабу — отже і не без відома архикнязя Франца Фердинанда — почалася в Галичині організація польського легіону під проводом невідомого тоді ширшому громадянству діяча польського революційного підпілля з ППС. Йосифа Пілсудського. У нас роблено перші — тоді безуспішні з причини відмовного становища державних чинників — заходи до військового вишкоду українського стрілецтва. Часи були небуденні.

У другій половині червня 1912 р. з розмови з проф. Іберсбергером довідався я, що архикнязь Франц Фердинанд досі в житті не стрінувся особисто з ні одним з українських політиків. Спитав я, чи така стріча тепер можлива і згадав, що саме вернув до Відня з України пос. д-р Євген Олесницький, що побував також і на Московщині і має цінні політичні інформації. У відповідь заявив проф. Іберсбергер, що про це спитає на компетентному місці і мене про це повідомить.

Другого чи третього дня повідомив мене проф. Іберсбергер, що є згода на строге довірчу конференцію і що престолонаслідник прийме у себе в палаті д-ра Євгена Олесницького з рефератом про українську квестію та просив, щоб його особисто зазнайомити з д-ром Олесницьким, а мене прохав задержати строгу таємницю, що я додержав до нині, бо про цю справу говорю перший раз.

Про свою розмову з проф. Іберсбергером повідомив я негайно пок. д-ра Евг. Олесницького, що радо згодився на пропозицію і слідуючого дня рано пішов зі мною до кабінету проф. Іберсбергера при Hôpital. Своєю розмовою з д-ром Олесницьким передав проф. Іберсбергер кулі слів і на другий чи третій день за його посередництвом одержав д-р Олесницький запрошення на конференцію у престолонаслідника Франца Фердинанда у його майбутній в Берліні.

Ця конференція відбулася у вечірніх годинах з кінцем червня 1912 р. На приїзд д-ра Евг. Олесницького ждав при бічному вході палати дижурний старшина і запровадив його прямо до кабінету архикнязя, що вже там ждав на нього. Розмова велася в чотири очі і тревала околом години. На поворот д-ра Олесницького ждав я разом з його дружиною і його свояком а одній каварні. Подрубиць своєї розмови д-р Олесницький нам тоді не розказав, звязаний її довірчістю. Згадав тільки, що говорив про українське питання у його цілості на тлі тодішніх політичних подій і про наші біжучі домагання в Австрії (університет і соймова виборча реформа) та що архикнязеві передав відповідну записку. Про Франца Фердинанда згадав, що на загал є він у наших справах доволі добре зорієнтований і що прохав передати йому дальшу подрібну записку (меморіал). Від проф. Іберсбергера довідався я опісля, що особа д-ра Олесницького й його реферат про українську справу зробили на архикнязя дуже помітне враження. Обширну записку невдовзі передано архикнязеві і ті документи знайдуться колись у його приватному архіві. Думаю, що про довгу розмову пок. д-ра Олесницького з наслідником престолу і про вислані останньому записки в українській справі знає наші тодішні політичні провідники у Відні: д-р Кость Левицький і пок. Микола Василько і то прямо від пок. д-ра Евг. Олесницького.

Нині те все безповоротна історія. Габсбурська монархія розвалилася. Між покійними є оба інтерлюкатори. На звалищах Австро-Угорщини низка нових держав, не все вповні обезпечених.

Читав я книжку гомінкого нині колишнього комнатного малярського челядника у Відні А. дольфа Гітлера „Mein Kampf“ (Мінхен 1931 стор. 781), котрого ментальність незрозуміла для нормального думачого чоловіка нім. походження. Говорить він там обширно і про розвал Австрії, за якою зрештою не дуже жалює, а який на його думку спричинили Габсбурги, у першу чергу Франц Фердинанд, — жиди і слов'яни і тому для них всіх має він тільки слова найбільшої погорди і ненависти.

Що не це було причиною упадку габсбурської монархії — учать факти і саме вони доказують, що архикнязь Франц Фердинанд старався її рятувати та історична доля зробила інакше. Д-р Степан Баран.

Бріан зрадив Францію?

В цілія Франції викликали велике враження невідомі досі спомики померлого німецького міністра закордонних справ Штресемана, які друкує французький тижневик „Іллістраціон“. Спомики видають зовсім несподіване світло на роль, яку відігравав померлий недавно французький міністр закордонних справ Бріан у переговорах зі Штресеманом. Показується, що пропозиції переговорів між обома міністрами в Тоарі виїхала від Бріана, який не питаючи прем'єра Поанкаре запропонував Штресеманові в заміну за німецьку підтримку французького франка евакуувати Надренню (5 років перед реченням, який установляв трактат), віддати басейн Сарн і згодитися на відступлення Німеччини на випадок регуляції Евнен і Мальмеду, що належать до Бельгії. Всі ті реверсії, а також низка подробиць, як напр. те, що Бріан говорив перед Штресеманом легковажно про Поанкаре, французьку армію, французький генеральний штаб, про політиків свого краю і т. п., викликали величезне обурення у публичній опінії Франції. Обурення дійшло до того, що один французький щоденник зажадав скликати державний трибунал, який посмертно осудив би Бріана, що зрадив інтереси свого народу. Крім того робляться заходи, щоб не допустити до поставлення пам'ятника Бріанові у Парижі.

Загальносвітовий парламент.

Відомий проф. Альберт Айнштайн заявив одному американському журналістові, що працює над створенням організації, що буде немов загальносвітовим парламентом. Буде це рід комітету, до якого увійшло би 25 найвищих осіб людської цивілізації. Такий парламент, на думку проф. Айнштайна, мав би великий вплив на світ, а його голос причиниться до встановлення загальносвітового миру.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

МИХАИЛО РУДНИЦЬКИЙ

МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ

Обємом 244 сторін. Ціна 3.— зод. Для передплатників „Діла“ 2.— зод., із порученою пересилкою зод. 3.10. Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10, або у всіх українських книгарнях.

Кривава неділя в Берліні.

Ніч зі суботи на неділю у Берліні була дуже бурхлива. В різних сторонах міста билися комуністи з гітлерівцями. Пушено в рух мотоциклів зі скорострілом, що стріляв до прохочих. Бої тривали цілий день, на деяких улицах збудовано барикади. У східній ділянці комуністи обстрілювали гітлерівські штурмові відділи ведрами із запаленою нафтою. Приходило до частот перестрілки, наслідком чого кількасот осіб вразених, між ними кількадесят тяжко. Поліція арештувала багатьох комуністів.

Заповіджений на неділю перемарш гітлерівських штурмових відділів крізь площу Вільова на північ, щоб вшанувати смерть творця гітлерівського гиму, Везеля, прийняв великі розміри. Задля вдержання спокою поліція очистила площу Вільова, при якій знаходиться управа комуністичної організації, та сусідні вулиці від публіки. Її обсадила панцирними автоматами зі скорострілами. Зате на інших вулицях прийшло під час перемаршу до сутичок з комуністами. Були вбиті й ранені.

Поліція по сторожі гітлерівців

БЕРЛІН, 23. І. ПАТ. Недільні маніфестації націонал-соціалістів у Берліні скінчилися віцем у спортивній палаті, де Гітлер виголосив промову. Командант берлінських штурмових відділів гр. Гельдорф висловив призначення для поліції, зазначаючи, що переважна її частина належить до націонал-соціалістичного табору.

ЛЕЩАТАРСЬКІ ВІТРИВКИ.

штани, жакети, рукавиці, сорочки і т. ін. продає і продає по цінах фабричних: Фабрика білизни та охоронних одягів „РЕНОМА“, Львів, Слонечна 9. Відпродавцям даємо знижку.

Відгомін новорічного радіо-інциденту.

Найбільша англійська радіостанція подала під час виголошування своєї новорічної програми також коротенькі вістки з кожної держави на континенті, з характеристикою тої держави. Про Польщу було сказано, що це держава, яка витрачає одну третину свого бюджету на зброєння і яка „коридором“ поділила Німеччину на дві частини.

Проти такої „неприхильної“ для заприяязненої держави „пропаганди“, висів польський амбасадор до уряду закордонних справ у Лондоні протест. Крім цього, польська амбасада видала дня 3. січня ще й особні звідомлення для англійської преси в тій справі.

На цей протест відповіла англійська преса гострою критикою.

(Укр. Бюро Лондон).

Даром

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зод. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Хто предлажить цей вирізок отримає 5-ий ніжик безплатно.

120 вояків замерзло.

Із Токіо повідомляють, що біля міста Пеї-пао (провінція Гюнь) вайшали замерзали 120 китайських вояків. Вони були зовсім відрізані від світа і без харчів. Від сильних морозів усі згинули.

ПІДСУДСЬКИЙ ІДЕ ЗА КОРДОН.

Паризькі часописи принесли вістку, що Підсудський виїде для відпочинку на фр. Рів'єру до кап. Мартен або Антибіа біля Ніци.

БЕЗ ПРАЦІ.

Фабрики шлісерівської маніфактури в Озеркові припинили працю. Наслідком чого 3.000 робітників опинилося без праці.

НОВИНКИ

— На карті „Рідної Школи“, звільняючи в дзвіночок напоя з нагоди Різдва зложили в зол. отсі Громадяни(ки): зі Сяюка: д-р Ст. Ванчизкий 2, д-р В. Блавацький 2, д-р Каранович Волод. 2, Цар Михайло 2, проф. Чайківський Вол. 2, радн. Шулякевич Бол. 2, Белей Іван 2, д-р Бажадук Мик. 2; а Сяніччини: о. Андрейчик Петро 2, о. Малко Теодор 2, о. Середсвич Ал. 1, о. Цегелик Іван 2, о. Савчак Ярослав 2, Мізь Юрій 2, д-р Жук Остап 2, Смал Петро 2; з Рави Руської: Білозори 3, Котовські 3, Богачевські 2, Лешуки 2, Процики 2, Твердохліби 2, Кушівні 2, дир. Падох М. 2, Солик Ст. 2; зі Заб'їри: Швещ Петро 2. — Хто терпівий?

— Українка. Прасяке „Право Ліду“ ч. 16, з 19. січня 1933. приніс фейлетон „З подкарпатське псесіє“. У фейлетоні подані зразки поезій Боршоша-Кумяцького та Гренджі-Донського в перекладі на чеську мову.

— Поручені листи подешевіють. Як повідомляють із Варшави, в міністрстві пошти запало вжиті рішення обнизити оплати від поручених листів на 10 сот., отже із 60 на 50 сот. Обнижка буде обов'язувати від лютого ч. р.

— Обнижати ціни нафти? Зачувати, що польська влада приноровить загострення до власників рафінерій нафти, щоб так приневолити їх до знижки цін нафти на 12 проц.

— Комуністичні ексцеси. З приводу маніфестації в честь „трюх Л.“ у Львові арештовано в суботу кількадесят осіб, що пробували робити вуличні демонстрації, а були шибі в каварні „Рема“. Подібні ексцеси повторилися в неділю.

— Процес Горгонової перед краківським судом присяжних розпочнеться 28. лютого або 1. березня і триватиме кодо трюх тижнів. Обвинувачену боронитимуть адвокати д-р Аксер зі Львова, д-р Возняковський з Варшави і д-р Етінгер з Кракова.

— За спроневерення громадських грошей. Начальника громади Болохів пов. Калущ засудили на кару 3-місячного арешту за спроневерення громадських грошей.

— Дерево вбило робітника. В голубицькому лісі пов. Броди робітники підрізали бука й не зважились його, відалиш додому. Незабаром переходив туди 34-літній робітник Михайло Турок із Гутиска, на якого звалилося підрізане дерево, вбиваючи його на місці.

— Жертви ховзанки. В селі Грималівці пов. Броди совгалоса на ріці Стирі кілька хлопців. Нераз заломився лід і два хлопці, 10-літній Мазур і його ровесник Киселевич утонули. Інші хлопці розбіглися перелякані і не дали спершу нікому про це знати.

— Електричний страйк. 10. січня ц. р. мешканці Луцька відновили „електричний“ страйк, який має на меті змусити Т-во „Вольт“ обнизити ціну за кільват-годину до 75 с. Другого дня після проголошення страйку електрика сама обнизила ціну з 1.25 до 1.10 зод. за кільват. Однак луччани на цю ціну не погодилися і Луцьк вечірами, коли в вікнах блимають анемічні світелка, нагадує стародавні часи.

— Судять міських архітектів. Рівенський окружний суд засудив на рік в'язниці міського архітекта Ричгурського-Савіча за зловживання при видачі дозволів на перебудову домів.

— „Золото на Поліссі“. Про золото на Поліссі вже не раз писала польська преса. Тепер знову повідомляють, що буцімто урядовець староства в Камінь-Коширську виполоказ у ліску біля річки Застави 240 гр. золота. Таки комусь хочеться переконати світ, що Полісся „золоте дно“.

— Смерть від скаженини. 14-літн. Ст. Шварца мешканця с. Вигнанки біля Дубна, перед кількома тижнями вкусив скажений собака. Батьки звернулися за порадом до місцевої фельчкерки й та преевела ряд протискажених впрокувань. Однак хлопець захворів на скаженину й вмер серед страшних мук у шпиталі.

— Ріжні вістки. Окрема конференція у Женеві, зібрана в справі означення висоти годин праці, рішила завести 40-годинний тиждень праці; делегати прадавців голосували проти цього рішення. — Безробітні у Сільбербергу (Долішній Шлеск) рішили на знак протесту проти знижки допомог почати страйк у школах і перестати платити податки. — У Баварії падав сніг невинно цілу добу; на одному зі шпилів шар снігу дійшов до 265 см. — Радянська преса повідомляє, що криголім „Малигін“ можна буде врятувати. — У Швайцарії у місті Бієнн відчинили першу у світі електричну крематорію. — В Югославії сейсмографи записали сильне тремтіння землі, яке не заподіяло ніякої шкоди. — Німецький уряд рішив призначити військових агентів крім Парижа, Лондону, Вашингтону та Москви, також до Праги та Варшави. — Дефіцит у бюджеті німецьких держав дійшов у 1932 р. до суми 520 міль. марок, дефіцит м.ських управ до 500 міль. — У Бельгії заводять на лінії Брюссель-Антверпен електричну заліз-

ницю. — Мадярський уряд заборонив носити якінебудь політичні відзнаки або уніформи. — У Гамбурзі зачинили один із найкращих у світі азоськогичний город; причина — нестача грошей. — Американський вивіз у листопаді мін. року рівний сумі 139 міль. дол., ввіз на 104 міль. дол. — У зв'язку з економічною кризою зачинили королівський театр в Лієж. — Офіційні берлінські кола категорично заперечують, буцімто Гінденбург поважно недужий. — Англійська фінансова група дала фінляндському урядові позиčku на 1 міль. фунт. ст. — Помер у 74 рси американський мільонер Вальтер Дженнінг, один із директорів товариства Стандард-Ойл. — Президія Т-ва „Старих більшовиків“ прийняла рішення не приймати ніяких нових членів, записи не перейдуть відповідної „чистки“. — Альфонс XIII. вибирається на острів Цейлон, де знаходиться на кораблі його сина, що відбуває військову практику. — Появився 25-ий том російської комуністичної Енциклопедії (бука „Ж“). — Американська Академія жидівських наук рішила видати повну збірку творів Майноніда з нагоди 800-ліття уродин фільософа; перші томи появляються аж у 1935 р.

— Пожежі переслідують французькі кораблі. На французькому вантажному кораблі „Поль Думер“, що їхав із Сайгону до Сінгапоре, вибухла пожежа, що знищила частину товарів.

— Корабельна катастрофа. Американський транспортний корабель „Екстер Сіті“ дістався серед Атлантийського Океану в полосу сильної бурі й ушкоджений розіслав радіопелеші за рятунком. Величезна хвиля зірвала кормовий місток, наслідком чого згинули капітан і чотири моряки. Всі рятункові човна розбило. Інший американський корабель, що знаходився оподальк, врятував 22 розбитків.

— Добродійна злодійка. У Руані французькі судді мали клопіт, коли стала перед ними 19-літня симпатична дівчина Івонна Курмонтань, обвинувачена у крадіжці 35.000 фр., до якої приєдналась. Все те, що вона систематично крадала роздавала членам своєї рідні та приятелям. Івонна була чимсь у роді господарині у своєї тітки, якій забрала 18.000 фр. просто зі шафи, потім різні предмети. Коли накрала багато, захова-лась Мала добрих спільників, що помагали їй міяти деякі свої здобутки на гроші. Різні приятелі та свояки Івонни дістали мотоциклетки, пальта, ракети, навіть перли. За своє добре серце дістала два роки в'язниці. Її спільники стільки, що й мусять повернути 35.000 фр. розтрачених, завдяки своїй 19-літній Музі.

— Нові марки за минулий рік. За 1932 рік появилось 1728 родів марок. Уперше на ринок увійшли марки нових автономних територій Індії (французька колонія в Африці), Латакії в Сирії, нової держави в Індії Морві та Манджуко. Сан-Маріно видало нову марку з нагоди будови нового залізничного шляху, який, до речі, не перевищає своєю довжиною звичайної громадської лінії. Америка видала ювілейну марку у честь Віліяма Пенна, Радянський Союз у честь Горького, Еспанія Бляско Ібанеса, Бельгія кардинала Мерсіє. Мистецький вигляд мають італійські марки Гарібальдія і марки з портретом його жінки, олімпійські американські марки і марки євхаристичного конгресу в Ірландії. Вест-Індія видала марки з нагоди 300-ліття деяких своїх колоній і Новофунляндія марку з портретом княгині Єлисавети, доньки князя Йорського. Найоригінальнішу марку пустив у світ Афганістан з таким надписом: „На память визволення краю від глупоти“. Шасливна держава, що вірить у таку свою перемогу!

— Банкротства без кінця. Мін. тижня 39 банків в Америці припинили виплати на загальну суму 11 мільонів 640 тис. дол. Попереднього тижня замкнуло каси 58 банків із вкладами 22 і пів мільонів доларів. Є це переважно малі, провінційні банкі, що творять більшість банкової сіті Зєдинених Держав.

— Нові музичні інструменти. Французький музик Льюран придумав 6 нових смичкових інструментів. Вони мають виповнити люки між скрипкою, альтівкою, віолончелею і контрабасом, збогачуючи новочасну оркестру новими звуками.

— Мільйони короля „жуйки“. У Шикаго помер король гумової жуйки, Віліям Рінглі. Він залишив 45 міль. дол., головню у формі доходу зі своїх фабрик. Крім цього мав він чимало парцель і домів у Льюс Анджельос, на острові Санта-Канталіна і найбільший клуб „Бейзболз“ в Америці. Майно Рінглі перейде на жінку, сина та доньку.

— Недоцільне глядання за щастям. Тайна щастя лежить у противенстві до його поняття — думає рабін Самуїл Шульман, що виголосив проповідь про щастя в Нью Йорку. — „Чоловік є найвищий, як мала дитина — говорив Шульман. — Сьогодні ми складаємо собі побажання щасливого Нового Року, а ніхто не застановляєть ся, в чім властиво полягає щастя. Ми ніколи не осягнемо щастя, як будемо за ним гонити і ду-

З освітньої комісії.

Стан шкільництва в Польщі. — Православна церква.

23. січня на засіданні соймової освітньої комісії міністр Билжесвич сказав, що зменшення глобальної суми витратів на 24 мільйонів злотих вплине на обмеження праці м-ства. Пороблено опитування в персоналі, всеж скільки учителів у народних школах збільшилося на 500 етатів, а у вищому шкільництві на 50 адюнктів. Зміна устрою шкільництва потягла за собою потребу зміни учительської прагматики. Серед учительства з того приводу замітно невдоволення, головне з причини тайности кваліфікацій у зновелітованій прагматикі. Це непорозуміння вивести вик. розпорядок. Він означає виразно принцип, що однією учительської праці виявлятимуть відносно кожного учителя.

Нові програми для народних і середніх шкіл випрацюють до березня 1933 р. М-ство зазначило, щоб нові підручники були якнайдешевші.

Референт пос. Здзіл Стронський зазначив, що прелімінар має у видатках загальну суму 352.614.204 злотих. З того на заг. образує шкільництво призначено 228.505.351 злотих, на вище 29.371.251 злотих, на віроповідання 22.003.759, мистецтво 2.55.700 злотих.

Народне шкільництво в 1932-33 р. заняло тільки ділянок, що годі говорити про заломання заг. навчання, а треба ствердити, що це був час розвитку. Приріст дітей у шк. віці виносив 410.895 або 9,3 відс., а скільки учеників у нар. школах зросло на 6,7 відс. без Шлеська. Можна сподіватися, що приріст дітей у шк. році 1933-34 знесе ок. 200.000. Рівень школи не пав. Навіть нижчі школи пересувалися на вищий рівень. Задля ощадности зменшили скільки годин у середніх школах. У фаховому шкільництві фреквенція зменшилася на яких 13 відс.

У зв'язку з реформою навчання пропонували 200 підручників.

Переходячи до відносин між церквою та державою референт згадав про працю м-ства в справі будинків, які займає уряди відібрали Церкві. Так Церква віддала досі 250 будинків.

М-ство старається управити правне положення Православної Церкви в Польщі. На скликання І. ген. собору та приготування праці пред'являли 80.000 злотих.

Вкінці референт обговорив діяльність держ. уряду фіз. виховання та зазначив, що уряд поставив собі цілю, ввести й заштити ідеї фіз. виховання в найдавніші маломістечкові та сільські осередки. Бюджет того уряду виш. 7.900.000 злотих.

мати про нього для себе самих. А преці воно приходить до нас, коли ми найменше про нього думаємо. Щастя приходить тоді, як ми з вірою у вищий ідеал шукаємо способу допомогти другим. Тоді ми забуваємо про себе, а тішимося тим, що других зробили щасливими".

— **Кінона хроніка.** У 1931 р. виробили у Німеччині 164 фільми, у Франції 143, в Англії 110, в Італії 31, у Чехословаччині 27, у Швеції 13, у Польщі 10, в Австрії 7, у Фінляндії 7, у Данії 6, у Бельгії 4, в Іспанії 3, у Швейцарії 2, у Туреччині 2, у Норвегії, Португалії та Румунії по одній. — Французький кіновий журнал розписав анкету на найкращу фільму 1932 р.; найбільше голосів дістала фільма „Деревляні хрести“ на підставі відомої воєнної повісті Ролянда Доржелеса, члена Академії Гонкурів, на другім місці йде фільма Пабста „Атлантида“, далі німецька фільма „Дівчата в уніформі“, потім „Аріяна“, фільма Рене Клера „Нехай живе свобода“, кримінальна фільма „В ім'я закону“, „Капітан Крадек“, „Він чарівний“ та „Усміхнений поручник“ Меріса Шеваляе. — Всі спроби голівудських журналів, щоб вивідати над чим працює Чарлі Чаплін досі надаремні. Чутки, що це сценарій до фільму „Клюб самогубців“ були здається диктикарською качкою. Приятелі Чапліна натякають, що він зайнятий тепер книжкою про свої зустрічі з великими людьми під час подорожі по Європі: Айнштайном, Мекдональдом, Бріаном, Бернардом Шоу і іншими.

— **Напад на касарню.** Мешканці моравського Брна побудилися вночі на неділю серед гуку гремат і великого руху по всіх касарнях. Був це алярм, при чому з різних сторін стріляли в гору світляні ракети. Показалося, що на касарню 43 п. піхоти напало кілька десятків цивільних людей і розброїли варту. Серед біжачих один нагасник агинув, а чотирьох тяжко ранено. 35 осіб арештовано. Організатором нападу був резервний поручник Кобзінек, відомий фашист, за яким розписано стежні листи. У зв'язку з тією подією арештували провідника чеських фашистів, бувш. ген. Гайду.

— **Вибухло 60 скринь динаміту.** В місті Морелія (Мексика) вибухло 60 скринь динаміту.

міну. Вибух повстав наслідком необережності в державному магазині і спричинив пожежу, що перекинулася на поближкий шпиталь та інші мешкальні доми. Згоріло 30 домі, 33 особи втратило життя і 35 попеклося.

— **Зміна символу Франції.** Французький уряд ріш на змінити рисунок постаті, яка є символом французької республіки на всяких державних будинках. Рисунок цей мусить бути більше мистецький і модерний, тому погруддя цієї жіночої постаті доручили відомому різьбареві Перрві Поассон.

— **Користь із радіа.** Берлінська кравчиня Салі Фассель сиділа ввечері при своїм радіоапараті і слухала концерт з берлінської стації. Вона здивувалася дуже, коли в апараті почула дуже відомий собі голос. Романсу композиції Вольфа співав її рідний чоловік Гуго Фассель, що покинув її дев'ять літ тому у крайній нужді, з малою дитиною. Салі Фассель звернулася до радіостанції і там вивідала його адресу; подала на нього скаргу в суд за аліменти. Та суд не кваліфікує з такими справами. За той час співака заангажували до Америки і тепер його жінка знову часом чує його голос і шукає за його новою адресою.

— **„Фавст“ на природній сцені.** Великий німецький режисер Райнгарт підготував виставу „Фавста“ на лоні природи. Він мріяв про неї довгі роки. Аж тепер найшов в околицях Зальцбурга місце, що ідеально надається на обстановку пещи, зі скелями, провалами, потоком і терасами. Вистава коштуватиме багато, але Райнгарт має надію, що він притягне до неї чимало американських туристів, які не рахуються з цінами місць.

СТРИЙЦЮ

купи щось у перфумерії

ФЕДЕРА

Львів, Сикстуська 7.

Якщо покличете на оце оголошення, дістанеш для мене

ДАРОМ

гарне йо-йо „Сальферс“.

— **Бюро Тірка** повідомляє, що в четвер 26. ц. м. відбудеться концерт М. Розенталя, піаніста, який у цьому році святкує 60-літній ювілей своєї артистичної праці. Розенталь — піаніст і тут у Львові виступав з першим концертом. Музиколог Німан зарахував його до найчільніших сучасних піаністів.

— **Ніхто з тих, що** терплять на ревматизм, подагру і нервові болі не повинні сумніватися, що може бути оздоровлений, бо багато недужих при допомозі Тогала вернуло до здоров'я. Бо таблетки Тогала не дають при збируватися мочевому кислоті. Нешкідливий для серця, шлунка та інших органів. Спробуйте і переконаєтеся самі. Можна дістати у всіх аптеках.

З кіна.

КІНО „ПАЛАС“: „ГОТЕЛЬ СТУДЕНТІВ“.

У „Готелі студентів“ у латинській ділянці Парижа два студенти-приятелі закохуються „з першого погляду“ у своїй 18-літній товаришці. Старший і спритний піддурив молодшого й скромного та використав на прогульці весняні настрої дівчини — з очевидцями, дуже примітивними, але для дівчини дуже сумними наслідками. Хоча бідолашні кинулися з 4-го поверху, але остаточно спричинили лиха зворушиться і — жениться з нею... Відний зміст, біда фільма й біди глядачі. Єдина її „вартість“ у сумнівно-моральному сенсі: фільма може перекопати молодих хлопців і дівчат, щоб їдали на прогульки та безжурно віддавалися настрою хвилини, бо кінець буде щасливий. Але в цій матерії мабуть не треба нікого перекопувати.

Дописи.

РАДЕХІВ.

Оснування філії Т-ва „Зоря“. При великій зацікавленні радехівських міщан-ремесників відбулися дня 18. грудня м. р. установчі збори філії Т-ва українських ремесників, промисловців і торговців „Зоря“. Менш сая Народного Дому була переповнена учасниками. Збори отворив іменем Організаційного Комітету п. Дабайло Іван, запрошуючи на предсідника місцевого о. пароха. Обнявши провід зборів, о. Мик. Думанський похитав ширю численню зібраних ремесників і відпоручників Головного Виділу львівської „Зорі“ та ухвалив голос відпоручників п. Юр. Сидораків, який свій реферат почав привітом від Головного Виділу, а далі розказав про життя українських ремесників по містах у давні часи (церковні брацтва), відтак про оснування „Зорі“ і її 5-літній розвій та про теперішній стан філії. При кінці зазначив радехівських ремесників станути в ряди зорганізованого міщанства і однією з питань українського серед-

МУЧЕНІ НЕДОЛЕЮ

знайдуть хвилину забуття при цікавих калтусах від ф-ми:

Б А Х, ЛЬВІВ, РИНОК 2.

Тел. 67-32.

нього стану на візі інших філій. П. Дм. Хомяк, секретар Гол. Виділу, пояснив деякі точки статуту, даючи неперіодичні відповіді на всі запити. Що зацікавлення було значне, видно з того, що до товариства приступило відразу 94 членів, у тім кільканацять жінок і 5 соромаючих членів з інтелігенції. Багато труду і заохоти окодо оснування філії поклали місцевий парох о. Думанський, якому належить за це повне признання й подяка від зорівської організації. Головою вибрали збори п. Забавку Володимира, власника пекарні. Виділом: Півень Пилип, дир. Баранік, Ференц Павло, Сохнацький Богдан, Дибайло Іван, Антонішин Володимир. Заступники: Лиховид Юлія, Марко Павло. Контр. комісія: Гарасимак, Малинжик. Що радехівська інтелігенція поставилася прихильно до новооснованого ремісничого Товариства було з промови одного з її представників, який палкими словами закликав зібраних до дальшої організаційної праці та зложив подяку Головному Виділу за те, що працює для добра міщанства в краю. Закінчуючи збори, о. Думанський запевняв, що розпочата праця не змарніє і подякував іменем зібраних львівським відпоручникам за їх приїзд. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

КАЛУШІНА.

Коляда на „Рідну Школу“ в Калуші. В цьому році у нас звірево зорганізували коляду, з якою ховали члени „Калуського Бояна“ і „Сокола“. Коляда принесла поважну квоту 305 злотих, яку переслали до Головної Управи. Рівнож у цілому повіті відбулася коляда на „Р. Ш.“, яка з року на рік находити щораз більше зрозуміння.

Схваленіть! В селі Сівка Калуська, де вже здавна куртує серед частини молодіжки сільробітництва, счинилася в минуле Різдво подія, яка мало не потягнула за собою жертв у людях. Національно свідомі хлопці пішли, як і в минулих роках, з колядою на „Р. Ш.“. Це не подобалося сільробітничим хлопцям, які напали на колядників із сокирами та колами, перед якими молодіжки спасалися втечею. Та на цьому не покінчилося. На утретє дійшло в церкві до агітаційної події. Сільробітці адруге напали на колядників і счинили бучу під церквою, а навіть у самій церкві, де тільки з трудом повелось старшим господарям утихомирити своїх синів.

Гостина театру ім. Тобілевича. Великий успіх має у нас театр Тобілевича, який загостив до Калуша 13. і. ц. р., даючи низку вистав. Зокрема багачко публіки стягнула вистава „Сорочинського Ярмарку“. Після Ярмарку виїхав театр до Станіславова.

УСТЕЧЧИНА.

Розвій кооператив в Устю Зеленім. Кооператива „Віра“ в Устю Зеленім була у 1930 р. в цілковитому занепаді. Завдяки праці нечислених одиниць, передовсім п. Василя Копця, коваля по фаху, відрізняла кооператива протягом 1931 і 1932 р. всі свої зобов'язання і виплатила на чисті води. Тепер має вигляд гарного розвою перед собою, треба тільки, щоб наші люди всі свої запотребування полагоджували у своїй кооперативі і не йшли до чужинців.

Припинення діяльності Т-ва „Сокола“ в Устю Зеленім. Рішенням з дня 14. XI. 1932 р. припинило старостів в Бучачі діяльність Т-ва „Сокола“ в Устю Зеленім. Мотиви: Т-во відбувало, мовляв, вправні військовий характер. Заклади, роблені Т-ву, є неспівні і нічим неумотивовані, тому проти рішення старостів внесла Старшина „Сокола“ рекурс до воєводства. Однак дотепер, хоч уже минули два місяці, нема з воєводства ніякої відповіді.

Як це назвати? Чит. „Просвіти“ в Устю Зеленім у повному застою. Коли місцевий студент, п. Лозинський Осип, пробував оживити життя читальні, улаштуючи просвітні реферати, то стрічався у своїй праці з ріжнотами роду дрібними перепонами виділу читальні. І так під час його реферату гасла лампа, бо нафти не було, або щось подібне. Іншіше поступив виділ читальні, коли приїхали прелегенти-поляки з Бучача. Виділ не тільки відступив їм безплатно саяло читальні на анголошення рефератів, але сам голова читальні засівував лампи біля усюди, даючи про все. Прелегенти заохочували засновувати кружки Л. О. П., а один із них зібрав на тему „дспуляжниця“. На тих анкладах, заповідає них бубном, було немало і наших людей. Такою роботою не придбає виділ пошаніаку ні у своїх ні в чужих. Час ваятися до праці, і то поважної, бо соромно буде глянути людям у вічі!

Заг. збори чит. „Просвіти“ в Луці. Дня 1. і. ц. р. відбулися заг. збори читальні „Просвіти“ в Луці. Учасників було біля 60. У звітовому році читальня працювала слабо. Тільки аматорська секція при читальні прокинула живішу діяльність. У бібліотеці читальні є 111 книжок. До виділу виїхали переважно старші господарі, перед котрими стоїть завдання оживити читальню. Заг. збори Т-ва „Луг“ у Межигір'ю. Дня 2. ц. м. відбулися в Межигір'ю заг. збори Т-ва „Луг“. Відрізанням вищем є те, що майже вся молодь села згуртована в „Луг“ і втягається до праці над собою.

Реферати на освітньо-економічні теми. При кінці грудня м. р. анголосо п. Лозинський Осип, студ. прав на сходинках у кооперативі в Межигір'ю для рефератів: 1) „Про ощадність“ і 2) „Про ийчарство“. Зацікавлені рефератами гомали серед старшого величч

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Україна — Лехія 1:1 (1:1, 0:0, 0:0). Змагання товариських, в яких Україна, не зважаючи на перевагу Лехії, в якій грав олімпієць Соколовський, держалася дуже добре і виборола собі ремісний виступ. Ворота для української дружини здобув Личинський, для Лехії Камінський. Суддя п. В. Кухар.

Краковія — Погонь 2:0.

Погонь — Краковія 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Дружина Краковії перемогла певно в суботу, зате в неділю прогнала 1:1 через фатальну помилку свого воротаря.

ПЕРЕМІШЛЬ. Польонія — Погонь П. 1:0. Тов. змагання. У воротах Погоні грав Альбанський.

ПЕРЕМІШЛЬ. Польонія — Погонь П. 1:0. Змагання за мист. Б-ка.

ПЕРЕМІШЛЬ. Чувай — Погонь П. 1:0. Змаг. за мист. Б-ка.

ВАРШАВА. Легія — Польонія 1:0. Після цієї перемоги здобула варшавська Легія мистецтво варшавської округи в гаківці.

ЛОДЗЬ. ЛКС — СКС 7:1. ЛКС здобув мистецтво Лодзі в гаківці.

ВІДЕНЬ. Вінер Айслафферайн — Е. К. Е. 0:0. Вінер Айслафферайн зрештував у фіналі з Е. К. Е. і тим самим здобув мистецтво Відня в гаківці.

КОПАНИЙ МЯЧ.

ГЛЕСГОВ. Раріа (Відень) — Глєсгов 3:3 (3:1). Сензаційні змагання, на яких явилось 68.000 людей. Крім Раріа виїзжав ще до Англії у найближчих днях Вієнна.

БІЛАНС ЗМАГАНЬ ВІДЕНСЬКИХ ДРУЖИН ЗА ГРАНИЦЕЮ.

На 12 дружин 1-ої віденської ліги — 11 (крім наймолодшої дружини Лібертас) грали від 18. XII. — 15. I. за границею у всіх кряях західної і південної Європи. Найбільше успіху мав цим разом В. А. Ц.: на 8 змагань виграв усі пісми; відношення воріт 40:8. „Австрія“ на вісім змагань 7 виграла, 1 прогнала, в. в. 43:11. „Вієнна“ на сім змагань 6 виграла, 1 прогнала, в. в. 30:9. „Адміра“ на 9 змагань 6 виграла, 1 реми, 2 прогнала, в. в. 51:18. „Спортклуб“ 5 змагань, 3 виграні, 2 реми, в. в. 20:11. „Ніхольсон“ 6 змагань, 3 виграні, 2 реми, 1 програма, в. в. 18:9. „Вакер“ 5 змагань, 4 виграні, 1 програма, в. в. 12:6.

Листування Редакції.

Вп. Авторам статей „Український університет у Празі“, „Музей визвольної боротьби України у Празі“, „Нова школа“ (лист із Закарпаття): Пале, як тільки буде місце.

Вп. Дописувачам, що прислали нам матеріали про плебісцитову акцію: Що зможемо, використаємо у нас, решту передамо до вжитку Українській Парламентарній Репрезентації.

Вп. Авторів допису про заг. збори філії „Пресвітерії“ в Самборі: Такого великого допису не можемо помістити, бо на це у нас нема місця. Інакше всі наші числа були б завалені самими кореспонденціями з краю. Ваш допис скоротимо до одної четвертини.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 23. I 1933 р. за масло експортне та десерове пріма 2:20 зол., 1 літру молока 15—17 сот., літру сметани 0:00 зол., копу вань 5:00—5:20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр.

Вівторок, 24. I. год. 7.30 веч. лише один раз „Поворот Одисея“ (ціни знижені від 40 сот. до 3.60 зол.).

Середа, 25. I. Симфонічний концерт. „Сюїта“ А. Рудницького.

Театр Річності.

Вівторок, 24. I. год. 7.30 веч. „Джін і Лжіа“ (ціни знижені. Абон. 5).

Середа, 25. I. год. 7.30 веч. „Марія“ (Абон. 6).

Концертне Бюро М. Тірка.

Четвер 26. січня: VIII. Мистецький концерт — Маврикій Розенталь, піаніст.

Кіна.

АДРІА: „Король прощаків“.

АПОЛЬО: „Рай підлітків“.

АТЛАНТИК: „Безпритульні“.

КАСІНО: „Мата Гарі“ (Грета Гарбо).

КОЛІСЯ: „Трансатлантик“ і ревія „Парада моряків“.

КОПЕРНИК: „Зунгу, пригоди малюка й білої жінки“.

МАРУСЕНЬКА: „Зунгу, пригоди малюка й білої жінки“.

МІРАЖ: „Непотрібна“.

ОАЗА: „Чоловік своєї жінки“ та ревія.

ПАЛІАС: „Готель студентів“.

ПАН: „Ронні“.

ПАСАЖ: „Боротьба в підземеллях або Танка 5 ключів“.

ПРОМІНЬ: „Дівча з Пратеру“.

СТИЛЕВ: „Щаунок весни“ і ревія.

УТІХА: „Чудо воєн“ і ревія „Підв'язок у тітці Куїгунди“.

ХИМЕРА: „Гаворі“ з Бригідою Ельм.

Закордонне радіо.

Вівторок, 24. січня 1933.

Барі (269.4) 20.45 Опера. Братислава (278.8) 17.40 Скрипка, Міланно (331.4) 17.00 Оркестра, 20.30 Оперетка, Штрасбург (345.2) 18.00, 19.30, 21.30 Концерт, Гельсінгфорс (368.1) 18.40 Хор, Стокгольм (435.4) 17.05 Нар. музика, 22.00 „Зіфрід“ оп. Вагнера, Рим (441.2) 17.30 20.45 Концерт, 21.30 „Бетина“ комедія Місета, Прага (488.6) 19.20 Фортеп'яни, Відень (517.2) 11.30 Квартет, 15.20 Співа, Дарнара Шмідес, 20.00 Концерт, Рига (525.4) 19.05 „Країна осіння“ оп. Легара, Мінхен (532.9) 18.05 Арт. Цел: В ескімох, 19.05 Вес. програма, 20.50 Співа, Баско (мелосопр.), Будапешт (550.5) 17.00 Джек, 18.20 Циг. музика, 19.30 „Богема“ оп. Пуччіні, Харків (937.5) 10.00, 13.15 Концерт, 15.30 Література, 18.00 Опера.

Середа, 25. січня 1933.

Братислава (278.8) 12.30 Концерт, 19.20 Легка музика, Штрасбург (345.2) 21.30 брамсє вечір, Липпінг (389.6) 12.00, 21.10, 23.00 Концерт, 16.00 Театрик для дітей, Рим (441.2) 20.45 Опера, Берлінгстер (459.4) 19.45 „Дон Паскаль“ оп. Дюпелля, Відень (517.2) 11.30 Квартет, 15.20 Форт. тріо, 19.30 Співа, Ір. Зентгайм, 21.00 Вечір гротески, Будапешт (550.5) 12.05, 23.00 Циг. музика, 17.00 Концерт, 21.00 Зольончелла, Любляна (574.7) 21.30 Солістич. Харків (937.5) 10.00, 15.15, 17.40, 18.40 Концерт, 13.15 Мистецтв при мікрофоні, 21.35 Звуковий, Париж (1724.1) 22.00 Концерт фр. музички.

Львівське радіо.

Вівторок, 24. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50 Метеоролог. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 16.15 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.30 Комунікат держ. уряду фіз. виховання, 15.35 Грамофон, Сільва рерум 16.00 Радіо дітям, 16.25 Для учителів: „Роля нар. шкіл нижче зорганізованих“, 16.40 Найстарші дорослі в Польщі, 17.00 Симф. концерт, 18.00 Співа, Пля Ігіросану, 18.30 Легка музика, 19.00 Техн. скринька, 19.15 Всячина, 19.30 „Радіослухачі про радіомузику“, 20.00 Солісти, 21.05 Спортові вістки, 21.10 Прес. рад. денник, 21.15 Транс. із Женєви: Європейський концерт, 22.15 Літер. четвергодини: „І. Писулський“, „Великосте, де твоє ім'я?“, 22.30 Танк. музика, 22.55 Комунікати, 23.00 Ретрансмісія із закордону.

Середа, 25. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.20 Метеоролог. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 17.00, 22.15 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.25 Скандівський куток, 15.35 Для дітей „Колумбозі пригоди“, „Мое найболіше розчарування“, 16.00 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Остання російська царина, 17.40 „Потреба культ. помочі для працюючої молоді“, 18.00 Легка музика, 18.45 Фейлетон, 19.00 Плястичні вістки, 19.15 Всячина, 19.30 Фейла, „Вол. Оркан“, 19.45, 20.55 Прес. рад. денник, 20.00 Концерт, 20.50 Спортові вістки, 21.00 Скрипка, 22.00 На овиді, 22.40 Відчит у новогрудній мові, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає.

Виді Товариства Вакаційних Осель пригадає своїм членам, що Загальні Збори Товариства відбудуться в середу, 25. січня 1933 в год. 5. попол. в доміви Марійського Товариства при вул. Руський ч. 10, партер.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

ЗНИЩЕНІ ПРЕДМЕТИ з правдивого або із китайського срібла — наприклад, по срібле старанно і дешево Міндла, Львів, Коперника 14, проти кіна. 1197 4—10

ФОРМИ суков, білал, КОЗЛОВСЬКА, Академічна 22, І. п. 1243 3—3

З ДНЕМ 1. ЛЮТОГО 1933 влаштує Стефанія Монцібович трьохмісячний курс крою та шиття. Зголошення приймають у пошудневих годинах 15. Хмельовського ч. 15. 1273 3—3

ПЕЧІ, бляти, руштя, кухонне начиння, найсолідніша фірма Рентнер, Легіонів ч. 37. 1264 2—2

ВДОВА, літ 35, інтелігентна, господарна, пошукує місця, найрадіше у сніщеніка. Пешагія Букшована, Львів-Богданівка, Спокінна 4. 2—2

ПОКІЯ гарний до винайму при вул. А. Голуба 11 а, II. поверх, двері 6. 1284 1-2

СКЛЕПОВІ льокалі Домініканська 2, Ринок 8 до винайму. Відомість Домініканська 2, господар. 1283 1—1

ОКРЕМОЇ, теплої, соняшної кімнати з утриманням і фортеп'яном шукає студентка. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Негайно“. 1279 1—1

УРЯДОВЕШЬ на державній посаді, добре ситуований, вдовець середніх літ (2 дітей у шкільному віці), лагідної вдачі — пізнає в матр. цілі жінку поважну, чесного характеру. Невелике майно бажане. Зголошення з фотогр. слати до Адм. „Діла“ під „Держ. урядовець“. 1278 1—1

ПРИЙМУ 2 учеників на станцію. Руська 3/II. ганок ліворуч. 1280 1-1

АДВОКАТ УКРАЇНЕЦЬ з провінціального містечка, 28 км. віддаленого від Львова шукає соліциатора, який добре пише на українським і польським Унтервуді та розуміється на табулі. Оферти враз з умовами та евен. референціями слати на адресу: Александер Антонюк, Львів, Декерта бична 10/І. Неприяті оферти лишуться без відповіді. 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

ПЕРЕГЛЯД І ДОПОВНЕННЯ РАДІОВІДБІРНИКІВ — УСЕЛЕКТИВНЕННЯ ЛЯМПАМИ НОВИХ ТИПІВ — ЕЛЕКТРОДИНАМІЧНІ ГОЛОСНИКИ моделі 1932-33 НАЙНОВІШОЇ КОНСТРУКЦІЇ АПАРАТИ СІТКОВІ ТА БАТЕРІЙНІ — НОВІ МОДЕЛІ ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ — ПОСПІШНА ФОТОГРАФІЧНА РОБІТНЯ

Фото-Радіо-Палас, Львів, пл. Марійська ч. 8.

740 (Дім Шпрехера). 26—30

Вуголь зол. 36"

за 1 тону (1000 кг.) з доставою перед дим, позакартелева копальня. Бюро копальні: ЛЬВІВ — ЛІНДГО 2. Тел. 74-66. 1216 (Пошукує заступників). 7—10

Присилайте передплату та приєднуйте Передплатників.

РАТУЙТЕ ЗДОРОВ'Я!

Найбільші світові лікарські товариства стверджують, що у 75 проц. причиною хворести буває обструкція Хроніч. кашлю, не голокка при чинка найважчих хвороб, викликаючи крох та творять велику перебілку матерії.

ЗНАНІ ВІД 50 ЛІТ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА

У ЧІЛІМ СВІТІ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА не стверджує проф. Берані, Університету д-р Мартін, д-р Гасфелтер і багато ін. Використовують ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА як засіб перешкоди, обструкції шлунка, усувають обструкцію, е. добрим засобом перешкоди, обструкції функцій органів травлення, зміцнюють органи і побудовують апетит.

ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА усувають болю, цечі, нирок, жовчаних каменів, болю геморойдальні, болю гонорей, прищі та лишаї.

ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА буває нагороджені на лікарських виставках найвищими відзначеннями і золотими медалями в Парижі, Берліні, Відні, Празі, Лондоні та багатьох інших містах — Тисячі подяк одержали д-р Ляуєра від лікарів, оціб, Ціна ціл пуделка зол. 1.50. Дістати можна в аптеках і аптечних складах.

ПОДЯКА.

Невблаганна смерть забрала нам перших святами 4. п. м. нашу найліпшу жінку і маму, Михайлину з Фішек-Божинських Хавалку в 64 р. Її праведного, трудолюбивого життя. Всім, які в тім горі поспішили нам з поміччю і потихо склали нам отримати сердечну подяку. Дякуємо передовсім Впр. о. деканові Кравцеву і його Вп. Дружині, що в час довгої і тяжкої недуги навідувалися до неї, зокрема Впр. о. Деканові, що підготував Покійну на далеку дорогу, та привніс тіла з хати попрощав її теплими словами. Дякуємо Вп. Отцям-сусідам: о. сов. Казанському, о. Березинському, о. Авдиконичеві, о. Данилюкові, о. Машкові, о. Нагурському, о. К. Келринському, о. Прихидкові за Служби Божі і участь у похороні, а окремо о. Нагурському за ширі слова прощання в церкві. Дякуємо брату церковному і всім парохіям, які не зважаючи на заняття цього дня (Святий Вечір) дома, так численно збралась, щоби відправити свою добру імність на місце вічного спочинку. Дякуємо нарешті всім тим, що не маючи змоги явитися особисто, поспішили писемно висловити нам своє співчуття. У Хмільнім, 20. січня 1933.

о. Іван Хавалка, муж; о. Яро-слав Хавалка, д-р Кость Хавалка, д-р Олександр Хавалка, сини.

першорядні по зня-жених лінах: на 20-гідних умовах. Купно, продаж; заміни у живих інструментів.

НОВАЦІ

Пісудського 17. Тел. 35-21

ЛІЖКА МЕТАЛЕВІ ВІЗКИ ДІТОЧІ

поручає дешево фабричний склад

МЕЧ. ВОЛКОВИНСКИЙ

Львів, Коперника 5. Тел. 95—97

Металеві тапчани.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.

УВАГА! Ціни фабричні.